

Kurkistus coaching-istuntoon

Kari Hietarinta riisuu puvun takkinsa. Käynnistyy neljäs coaching-istunto Seppo Romanan kanssa.

HC TPS Turun toimitusjohtajana maaliskuussa 2009 aloittanut Hietarinta tapaa coachinsa neljän-viiden viikon välein. Koko coaching-prosessi on sovittu hänen ja TPS Hockeyn hallituksen kanssa.

Tämänkertaisen istunnon aluksi Hietarinta ja Romana rupattelevat TPS:n edellisillan voitopelin aiheuttamista hyvistä tunnelmista.

Pian Hietarinta siirtyy voitosta muihin tapahtumiin. Häneltä tulee puhetta kuin pullonkorkki poksauttaisi auki. Hietarinta käy läpi paria hikistä viikkoa. Sinä aikana edellisvuoden Suomen mestari TPS on hävinnyt pelejä, vaihtanut päävalmentajaa, pyörinyt julkisuudessa. Ja kullisien takana on vellonut.

Toimitusjohtajan puheesta erottuu sana paine sekä muutama mieto kirosana.

Coachin kysyessä Hietarinnan roolista tässä hankalassa tilanteessa, pitkän miehen pitkä vastaus polveilee.

Coach muistuttaa, että on liuta asioita, joille toimitusjohtaja ei mahda mitään. Silti ne vaikuttavat häneen ja hänen työhönsä.

"Näissä tilanteissa toimitusjohtaja heiluu

TPS Hockeyn liigajoukkueessa velloo. Joukkueen toimitusjohtaja käy tapaamassa omaa johtamisen valmentajaansa, mutta mitä siellä tapahtuu?

TIINA TORPPA KUVA VESA-MATTI VÄÄRÄ

koiran häntänä", coach kuvailee.

Hietarinta huokaa. Siihen mahtuu kaksi huokausta toistensa sisään.

Entinen Turun Sanomien myyntipäällikkö tuntee mediamyynnin läpikotaisin ja hänellä on johtamiskokemusta, mutta toimitusjohtajan pesti on ensimmäinen. Coaching kasvattaa itse-tuntemusta ja vahvistaa itseluottamusta.

Tämän neljännen istunnon jälkeen Hietarinta summaa tähänastisia kokemuksiaan: "Joskus pienet asiat muuttuvat suhteettoman suuriksi. Saan täällä päivitettyä tilanteen sekä uusia näkökulmia. Toisaalta saan myös tukea ajatuksilleni."

Tunteet pelissä

Keskellä TPS:n viime viikkojen vellontaa Hietarinta sanoo itse pysyneensä tietoisena faktoista. Hän puhuu siitä, kuinka tunteet alkoivat vaikuttaa päätöksentekoon. "Ympäriällä liikkui

valtavasti tunteita", toimitusjohtaja kuvailee.

Coach kysyy, mitä tunteita Hietarinnalla itsellään liikkui. Mies vastaa ensin kovalla äänellä: "Turhautumista."

Pienen hiljaisuuden jälkeen tulee sana, jonka kohdalla Hietarinnan ääni alenee. "Pettymistä."

Coach tivaa vielä tunteita. Turhautumisen ja pettymyksen lisäksi coachattava sanoo sanat "pieni pelko", ja jatkaa saman tien pelkonsa syihin: "Mietin, millä resursseilla minä kohtaan tätä työtä."

Istunnosta on nyt kulunut parikymmentä minuuttia. Coach ottaa puheeksi Hietarinnan johtajuuden tuulisissa tilanteissa.

"Sinun pitää ottaa tunnetason johtajuus. Pitää saada organisaation tunteet rauhoittumaan. Toki myös voitto 5-0 rauhoitti väkeä. Mutta jos tulee 9-0 kuonoon...", Romana maalailee. Molemmat miehet pyörittelevät päitään: kaikki

on mahdollista.

Coach palaa puhumaan tunnejohtajuuden tarpeesta. Hän viittaa Hietarinnan kykyyn pysyä kiinni faktoissa sekä tämän luonteenpiirteisiin.

"Sun ominaisuus on rauhallisuus ja vakaus. Siinä on sun voima."

Lätkäjoukkueen liiketoiminnassa varmasti sattuu ja tapahtuu jatkossakin.

"Kerta toisensa jälkeen

toimitusjohtajan on palautettava prosessi tasapainoon ja pidettävä alaiset perustehtävissään", Romana sanoo.

He puhuvat siitä, kuinka mediamyynnin työrutiinit auttavat arjen sujumista.

Sen jälkeen coach kysyy, mistä Hietarinta saa tukea. Kenelle hän voi puhua? Miten hän purkaa paineita?

Hietarinta käy läpi työn ulkopuolisen verkostonsa: perhe, ystävät ja liikuntaharrastukset. Tosin urheiluvammat kiusaavat. Mieluummin kuitenkin jalka kipeä kuin pää.

Jankkaava coach

Seppo Romana kysyy saman kysymyksen uudelleen. Monta kertaa.

Välillä hän ennen kysymystä varoittaa Hietarintaa aikovansa kysyä samaa tai sanoo, että hänen coachin roolinsa on kysyä samaa uudelleen.

Romanan mukaan tekniikka saa jotkut rai-von partaalle. Varmasti.

Kari Hietarinta istuu kuin viilipytty, tai kuin

Monta suuntaa

Coaching voi käsitellä ohjattavan yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti

- oman uran kulkua
- johtamista
- yhteistyötä
- roolia työyhteisössä
- vahvuuksia ja kehittämisalueita
- voimavaroja
- työyhteisön ongelmatilanteita
- elämän kokonaistasapainoa

ovat niitä kaikkein ilmeisimpiä.

"Kun kysyy yhä uudelleen, pakottaa toisen ajattelemaan", Romana sanoo.

Noin kuudes tai seitsemäs kysymys ja Hietarinta vastaa, ettei hän tiedä.

Siitä Romana jatkaa: "Miten sinä voisit tietää?"

Siinä vaiheessa energia tuntuu täyttävän koko tilan. Hietarinta vastaa, että miettimällä oman väen kanssa, ottamalla koko verkoston mukaan.

Se sata kertaa tehty kysymys oli "Mitä sinun pitää tehdä varmistaaksesi pitkän aikavälin menestyksen."

Coach ehdottaa, että ajomatalla Turusta Helsinkiin Hietarinta kysyisi itseltään kysymystä ainakin kahdeksan kertaa. Siinä jo ohittaa ilmeisimmät vastaukset, ja syntyy jotain todellista uutta.

Coaching - oma lajinsa

Coaching ei muistuta terapiaa, ei edes ratkaisukeskeistä. Iso ero terapiaihin verrattuna ilme-

puhuva viilipytty. Kunnes hän yhtäkkiä, ties kuinka monennen kysymyksen jälkeen yhtäkkiä hiljenee. Vinttihuoneen kattoparrujen alle laskeutuu tiivis hiljaisuus. Sitä tuntuu kestävä kauan. Todellisuudessa se vie vain minuutin.

Jälkikäteen Romana sanoo, että hiljaisuus on coachingia tehokkaimmillaan. Silloin ihminen ajattelee.

Ensimmäiset vastaukset

nee siinä, että coachingin fokus pysyy tiukasti työssä, työroolissa ja työtehtävissä.

Coach ja valmennettava vaikuttavat tasapuolisilta keskustelukumppaneilta. Näin siitä huolimatta, että coach välillä haastaa toista tiukasti ja valmennettava toisinaan avautuu hänelle kuin rippipapille.

Coach, psykologi, Seppo Romana sanoo ajattelevansa valmennettavaa yksilönä, hänen hyvinvointiaan, ja samalla kuitenkin noudattavansa TPS Hockeyn hallituksen toimeksiantoa: kehittää Hietarinnan johtajuutta.

Vaikka Romana coachin tapaan kyselee ja haastaa, hän pitää pelkästään kysymyksiin perustuvaa perinteistä coach-roolia liian kapeana.

"Välillä konsultoin, annan ohjeita tai teen ehdotuksia. Minä myös tuen Karia antamalla myönteistä palautetta. Jos tuntee liiketoimintaa ja toimialaa, coach joskus voi toimia osittain mentorina", Romana tiivistää käyttämiään lähestymistapoja.

Istunnon lopuksi herrat pakkaavat muistiinpanonsa ja kättelevät. Istuntojen välillä Hietarinta tarkastelee muistiinpanoja ja miettii. Ennen seuraavaa istuntoa hän palaa muistiinpanoihinsa. Valmennettavan päässä prosessi käy alati.

Hietarinta vetää puvun takin päälleen ja laittaa kännykän päälle. Ulkona puhelin soi. Soittaja voi olla TPS-kannattaja, joka tietää parhaiten, miten pelit voitetaan.

Coach ei tiedä.

"Minä en tiedä itse jääkiekosta mitään eikä minua edes kiinnosta se", Romana sanoo. ■

